

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

Mégjelen havonkint kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.
Ferencz-körut 16.PORZSOLT KÁLMÁN.
József-körut 5.Szerkesztőség
és
kiadóhivatalBudapest, József-körut
5. szám.Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet
Első Magyar Vivő-Egylet,
Érsekújv. Vivő- s Torna-Egyes.,
Föv. Vivő-Club,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Kassai Korcsolyázó-Egylet
Kassai Tornázó- és Vivő-Egyes.

Kolozsvári Athletikai Club,
Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivő-Egylet
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei vivő- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Magyar Uszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Ovári Torna- sVivő-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,

Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,
Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet.
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egyl.
Sátorlajauhelyi Korcs.-Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet
Székesfehérvári Korcs.Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Torontáli atletikai club
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47.020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Kicsinyeskedések a nagy napok előtt.

A magyar sportéletnek soha sem volt és nem tudom lesz-e valamikor oly szép alkalma az igazi erőt, ügyeséget összetartást a világ előtt bemutatni mint most a közlegő kiállítási versenyeken.

A mindennapiasságtól nagyban elütő, hatalmas versenyekre gondoltunk, mikor megindítottuk a mozgalmat, hogy egy országos sportbizottság alakulása által a versenyek legalább is országos tekintélyt nyerjenek. Azt gondoltuk, hogy a nagy napok előtt megszűnik minden kizárólagos rendezési vágy, hogy az egyletek megteszik a haza iránti szeretetből, hogy pár napra elfeledik egyleti gyűlölködésüket és lemondanak az ország dicsőségére a maguk dicsőségéről, mely a külön rendezett versenyekből reájuk szállna. Csalatkoztunk ismét, Kicsinyek vagyunk a nagy dolgokra. Kis nemzet, kicsiért lelkesedő, a nagyobbat felfogni nem is tudó sportegyletekkel, melyekben csak addig tart a munkakedv mig egyéni, egyleti hírért, hiuságért folyik a munka olyan tevékenységből senki sem kér, ahol a munkások névtelen ezre a házára hozna fényt. Ők csak akkor tesznek valamit ha az egyleti czég alatt és nem a nemzeti lobogó alatt folyik a munka.

E keserű szavak elmondására az szolgál okul, hogy az országos sportbizottságnak utóbbi gyűlésén kénytelenek voltunk beleegyezni abba, hogy a négy szövetkezet egyletnek versenyei a nagy pályán tartassanak meg, a tornaszövetségi kerékpár és más versenyektől különállóan

8 napon, mert az esetben, ha a sportbizottság ragaszkodott volna a versenyek összevonásához a négy naphoz, az egyletek visszavonultak volna a versenyeiktől egészen. — Igy most ott állunk, hogy lesz tornaszövetségi, torna, atletikai, testgyakorló és nem tudom én miféle egyleti verseny csaknem egyféle programmal. Verseny tehát nagyon is sok lesz csak alig lesz országos jelentőségű egy kettő, és országos érdeklődésre méltó alig egy.

Versenyt csinálhatunk eleget, hisz versenyző akad elég a szép díjakért, de közönséget és országos érdeklődést csak a kevésszámú és hatalmas versenyekkel lehet teremteni. — Megtarthatták volna egyleteink évi két-két versenyeket saját pályájukon, de szövetkeztek volna egy két versenyre mindnyájan. — Most azonban mit csinálnak. Először kérnek pénzt, díjakat, pályát, reklámot, önálló kizárólagos rendezkezési jogot, egyleti szerepelést stb. és viszonszolgálat fejében megtartják kis versenyecskéiket, elrontván vele minden verseny jó hírnevét, Tehát a sportegyletek jó üzletet csinálnak az ország pénzén az ország hírnevének rovására.

Ugyan ki meri azt reményleni, hogy Magyarországon hat hó lefolyása alatt 30—40 sportverseny rendezhető némi sikerrel? De ha rendezünk a sportok egyes nemeinek megfelelően egyet-kettőt, ugy ezek mégis csak hatalmasabbak lennének. mint az egyleti versenyek.

Hasonlóképp nem helyeseljük az evezős szövetség azon felfogását, hogy alapszabályaitól nem térhet el a nagy napokon sem és nem engedheti meg tagjainak a más versenyben való

részvételt és versenyeire sem bocsáthat nem szövetségi tagot vagy együletet. A nemzet ezredéves fennállásának ünnepén talán lehetne egy kis engedményt tenni országos érdekből. Az ezredéves törvények előtt bókolhatna talán a pár éves szövetségi törvény. De ha az együleti alapszabályok az együleti érdekek a tagok kívánsága mind erősebb mint a közös célért való lelkesedés, úgy bizony valami nagy napokra ne számítsunk. Ha nem azt találjuk egyleteinknél, hogy vállvetve segítenének valami közös dicsőségre, hogy pénzt munkát áldoznának a versenyek sikeréért, nem csuda, ha elkeseredünk Hisz olyan felszólalásokat is hallottunk a gyűléseken, hogy az egyletek nem mondhatnak le a jövedelmező kiállítási versenyekről mert nekük a pénzre szükségük van. — Így hát még az erkölcsi testületek némelyike hasznot is akar huzni a nagy nemzeti ünnepből mint egy nyereségre alakult részvénytársaság! No azt elismerem, hogy az együleti czivakodás, széthuzás nemzeti bűn, de e kapzsiságot még magyarnak se mondhatom és annál inkább elítélem.

Végül e szomorú dolgoknál azt is fel kell említenem, hogy az orsz. sportbizottságnak befolyását és munkakörét is veszélyeztetve látom az eddigi megállapodások által mi éppen azáltal történik, hogy az egyletek egyenként csinálják a maguk dolgát és a sportbizottságot csak arra valónak nézik, hogy nekik pályát, pénzt és díjakat szerezzen.

P. J.

A tornatanárság és az amateurség.

Nem tudom, hogy a tisztelt szerkesztő urak és az ország tornatanárai tudomást szereztek-e arról, hogy a nem régen tartott kerékpáros szövetségi gyűlésen azt akarták a velocipédező, urak kimondatni, hogy a tornatanítással foglalkozó tanárok nem versenyezhetnek velük, hanem csak a mesteremberekkel, hogy mi professzionatusok vagyunk, mert kezünk munkájával keresük meg kenyerünket. (Ugy tudjuk, a gyűlésen nem hoztak ily határozatot, de a felmerült indítvány alkalmával időszereinek tartjuk e véleményünkkel sokban megegyező cikkek közlését. Szerk.)

Lássuk csak mennyiben vagyunk mi tornatanárok mesteremberek és mennyiben amatőrök. A tornatanári diplomát először is ma már nem nyerheti el más, mint ki vagy a középiskolát, vagy a tanító képezdét végezvén alá veti magát egy szigorú elméleti vizsgának és azután bemutatja tornázási ügyességét. De itt is nem az a fő, hogy, valami akrobataszerű gyakorlatokat tudjon végezni, hanem, hogy tanítani tudjon. — Ha a képesítésnek nem a tanítani tudás, hanem a tornázni tudás volna a célja;

ha a tornatanároktól mindenkinek felett minden testgyakorlatnak kitűnő üzését kívánnák, talán volna valami okuk a velocipédezőknek mit félni tőlünk, de hisz hányan tudnak közülünk a masinán megülni, hányan tudnak vinni vagy csónakázni.

Sőt többet mondok: még a tornázásban is vajjon hány tornatanár állja ki a versenyt csak tanítványaival is. Épen a tornázás az a sport, melyet, ha csak pár kilóval is hízunk, már lassan-lassan abba hagyunk, mert lehangol, hogy eddigi gyakorlatainkat már nem bírjuk megcsinálni. — Nincs tehát előnyben a tornatanár másokkal szemben a verseny-pályán, mert tanítása alatt való testgyakorlata éppen nem olyanszerű, hogy ez a versenyre készítené elő.

Azt még talán érteném, ha a tornaversenyeken különbséget tennének tornatanár és amatőr tornász között, mert mégis csak a fiatal tornatanárok szoktak a legjobb tornászok lenni. De a pédans németek sem teszik ezt meg, mert látják, hogy a tornatanár lényege a tanárság és nem a tornászság. — Baj, nagy baj, hogy nálunk sok tornatanár ezt olybá veszi, hogy ügyes, gyakorlott tornászsá nem is képezi ki magát és így nem is nevelhet jó tornászokat. (Még ezt sem merjük állítani, mert igen jeles tornászokat képző rosszul, vagy éppen nem tornázó jeles tornatanárokat is ismerünk. Szerk.)

A tornatanárok közül többen vivómesterek is. Ezekre vonatkozólag véleményem szerint már nem lehet a vivásterén az amateurséget kiterjeszteni, mert itt a tanítás maga fokozza az ügyességet. A vivómester minden nap versenyez, minden nap azt gyakorolja, a mi a verseny lényege, hogy másokat megvágjon és magát védje. A tanítás maga gyakorlat is, tehát előnyben van tanítványai felett. — Az megint más kérdés, hogy ezért már a vivómester elveszti-e minden téren amateurségét. Nézetem szerint nem. Ha azonban az angol szabályzat szerint ítélnék, úgy a vivómester sehöl sem lehet amatőr.

Mindezek után szeretném, ha az a nézet verne nálunk gyökeret, hogy a tornatanítás nem tisztán testi munkával járó foglalkozás, és hogy ezen testgyakorlat tanítása nem egy a traineurök munkájával; szóval, hogy a tornatanárság nem mond ellent az amateurségnek.

x—y tornatanár.

A korcsolyázás tudománya.

(Dióhéjban.)

(A korcsolyákról. — Az öltözet. — Az első lépések. — A vezetés. — Ivezés. — Táncz a jégen. — Jégpálya berendezés. — Nemzetközi korcsolya-verseny.)

A nagyhangu czimen ne csodálkozzék senki sem, mert ha a földműves, mesterember, művész foglalkozásának lehet tudománya, úgy a mi kedvelt sportunknak: a korcsolyázásnak is lehet — sőt van is. De tudjuk, hogy úgy közönségesen a legérdekesebb gyakorlatnak, még az élvezetnek elmélete is unalmas. Nem is akarunk más, mint megfelelni lehető röviden a minden korcsolyázónak felöltő kérdésekre: milyen korcsolyát vegyek, hogyan öltözködjem: milyenek is azok a valzer-lépések stb.

A korcsolya választásnál kérdés, hogy a korcsolyázó különösen a gyors tovahaladásra, körözésre vagy általában mindkettőre akarja-e használni. — A németalföldiek korcsolyája úgy készült, hogy minél nagyobb utakat minél kevesebb fáradtsággal és minél rövidebb idő alatt tehessenek meg. Erre a célra szolgáló korcsolyának hosszúaknak és a talpnál, a sikonfekvőknek, alacsonyoknak kell lenni. A korcsolya pengéje lent egészen éles, hogy az ellökésnél a jégbe akadjon.

A műkorcsolyázásra, körözésekre, tánczlépésekre csak oly korcsolya alkalmas, melynek pengéje nem fekszik egészen a jégen, melynek hossza megfelel a láb hosszának. Minél görbébb a korcsolya pengéje, minél kevesebb része éri a jeget, annál könnyebb vele körözni.

A korcsolyázók legnagyobb része azonban ép úgy akar körözni, mint ide s tova futkározni. Az ezen mindenre alkalmas korcsolya vásárlása mi gondot sem ad, mert a kereskedésben találhatók legtöbbször ilyenek.

A félénk kezdő korcsolyázók és öregebb sportbarátok számára való Pirovtis fővárosi mérnök által feltalált nagyon széles pengéjű korcsolya az „Excelsior.”

A kényelmes felsátorlásra nézve legelterjedtebb a Halifax korcsolya. A Rohonczi és Földváry korcsolyák műkorcsolyázóinknál igen kedveltek. Azonban mindenféle korcsolyánál, még a cipőre erősített Jackson Haynes-félenél is nélkülözhetetlen a Rohonczi-féle bokaszorító-szija.

Az öltözésnél nem említem fel, hogy mint öltözzünk melegen és szépen, mert ezt korcsolyázó nőink úgy is tudják. Hanem nem öltöznek nálunk sem a férfiak, sem a nők elég sportszerűen. A mi pályáinkon még meg is mosolyogják a szép és czélszerű korcsolya ruhát; míg a nagy tollas kalapok, hosszú ruhák egészen megszokottak. A korcsolya ruha álljon egy sima, lehető rövid alsó és egy meleg felsőrészből. A kalapot legjobban helyettesíti a most úgy is divatos sapka. Persze mi férfiak legnagyobb örömmel látunk hölgyeinket a vadászaton, lovaglaskor és különösen a velocipédezésnél már elfogadott térdnadrágos reformöltözetben!

Hogy miképen tanuljunk meg korcsolyázni lehető kevés eséssel, arra az első felelet, hogy legyen egy jó korcsolyázó, türelmes, erőskaru vezetőnk. Az első lépéseket a vezető jobb oldalán tesszük, jobb kezünket bal karunk alatt nyújtva nekik, míg bal kezünket ő elől tartja. A két oldalról való vezetés a tanulást csak hátráltatja.

A jégen lábainkat ne feszítsük meg, inkább térdben kissé hajlítva tartjuk. Az első lépés ezen állásból úgy történik, hogy egyik lábunk fejét kifelé fordítva, korcsolyánk belső élével a jégről lassan eltaszítjuk magunkat. Testünk sulya azonban mindig az elől levő lábon nyugszik. A lökés kis erővel történjék és rögtön utána a lábunkat a másik mellé kell huzni. Így most a másik lábbal lökjük ki magunkat és nem lépegetve haladunk előre, hanem mindig a korcsolya belső élével taszítjuk magunkat tova.

A tovahaladásnál figyelmeztetjük tanítványunkat, hogy a mint a korcsolya belső élével eltaszította magát, rögtön a másik korcsolya külső élére nehezedjék, mert ezáltal már az izezésnél szükséges ügyességet szerzi meg.

Az izezés nehézsége abban van, hogy egyik korcsolyánknak külső vagy belső élen kell magunkat a körív szerű haladásnál egyensúlyban tartani. A körözés megtanulására nézve ajánljuk a következő gyakorlatot: A jobb lábunk korcsolyájának külső élére dülünk és bal lábunkkal apró lökésekkel előre külső körbe taszítjuk

magunkat. Ha jobb lábunk a bokában kifáradt, a bal lábbal balfelé körözünk. A felső test mindig az iv felé fordul. Így tanuljuk meg a legszebb, előre-kifelé való körözést. Lehet körözni előre, hátra; jobbra, balra; kifelé és befelé. A körözés tanításánál a vezető mindig azon oldalról vigyázzon a tanulóra, vagy vezesse, mely felé izezik.

Hogy még a fővárosi jégpályákon is a nők közül olyan kevesen tánczolnak, oka csak az lehet, mert nem is tudják, hogy mily könnyű a táncz a jégen. Minden táncz-lépés igaz ugyan, hogy körívből áll, de oiy kicsinyekből, melyeket a tánczközben a vezető férfi karján a kicsit jól korcsolyázó nő is megcsinálhat.

A jégen minden táncz eljárható, de a legszebb és legkedveltebb a keringő, melynek lépéseit, illetve izeit a következőkben ismertetjük. Az első iv a jobb lábbal előre a korcsolya belső élén, a második a bal lábon a korcsolya külső élén ugyancsak előre, most a bal lábon jobbra hátrafelé fordulunk és egy időben a jobb korcsolya külső élén hátrafelé külső kört kezdünk, a negyedik iv a bal lábon hátrafelé a korcsolya belső élén. Ez az ugynevezett amerikai valzer, melynek minden ize a zene egy ütemje alatt végeztetik. De még ezen könnyű lépésekből is kihagyható az utolsó, úgy hogy így három lépésben is lehet tánczolni. A férfi a nőt vezetheti úgy, mint a szárazföldi keringőnél, de a jól korcsolyázó nőekkel a táncz szebb ha szemben vagy oldalt állnak fel egymással a párok.

A tánczosoknak, tanuló korcsolyázóknak azonban a legnagyobb bajuk, hogy a legtöbb pályán nincsen számukra külön kerített, hely, hol a futkározóktól háborítlanul tanulhatnak. A jégpályák berendezésénél a legfontosabb dolog, hogy legyen külön tanuló-pálya, külön hely a műkorcsolyázók és külön a futók számára. A budapesti korcsolyázó egyesületnek városligeti pályáján igen ügyesen a közepén van elkerítve a hely a tánczosok és műkorcsolyázók számára, körbe a nagy pályán futkározhatnak a vidámabb párok, míg oldalt a tanulók huzódnak meg szerényen.

E hatalmas sportegylet utóbbi években nemcsak a mulatságos korcsolyázás, hanem a komoly versenyek ügyében is oly buzgó munkásságot fejtett ki, hogy róla csak elismeréssel szólhatunk. Csak azon csodálkozunk, hogy hölgyeink műkorcsolyázása nem akar haladni, pedig az egyesület ezt is igyekszik versenyekkel szép díjakkal elősegíteni. — Ha a bécsi pályákról jön az ember haza, látja csak igazán, hogy a mi hölgyeinkben hiányzik még a komolyabb tanuláshoz a kedv. Vagy talán nem is itt van a hiba, hanem a mi korcsolyázó uraink azon szokásában, hogy a nőkkel a jégen is csak úgy vagy ugyabban foglalkoznak mint a bálteremben és őket fáradtságos módon tanítani nem hajlandók.

Tudunk pedig sok jól korcsolyázó nőt, ki bizony egyik-másik korcsolyázótól jobb néven venné, ha valamire tanítaná, mint ha kedvességeket fecseg fülébe futkározás közben.

Pedig igazi haladásnak a műkorcsolyázás Bécsben is csak akkor indult, mikor a nők is nagyobb számmal gyakorolták a nehezebb figurákat.

Talán az idén a férfiak is szorgalmasabbak, a nők is törekvőbbek lesznek ezen a téren s a versenyekben is többen fognak részt venni.

— o —

SUCKER-féle Lawn-Tennis-pályák.

Oktatás és bérlet, valamint Lawn-Tennis-pályák készítése és felszerelése. Értésítést ad Mr. Spencer Tucker, Városligeti fasor 19. sz. Ugy ott angol nyelvtanár ajánlatik. 6—10

Az iskolai testgyakorlás.*)

A test gyakorlására vonatkozólag a mai szokással szemben inkább óvnom kell a túlságos soktól, mint a nagyon koraitól. Ifjú korban a testi túlerőltetés ép oly hátrányos, mint a joggal megrótt szellemi. A lóidomító nem fogja az ifjú csikót gyakorlat végett kocsiba fogni vagy a nyeregben megterhelni, hogy háta lóvá idomítsa, egyelőre szabadon hagyja felnőni, persze az istállóban nem tartja.

Nézetem szerint első tanításnak legcélszerűbb volna a könnyű fa-fegyverekkel való katonás testgyakorlás, melylyel a 9-től a 11. évig be lehetne az időt tölteni. E tanításnak az a célja, hogy a fiú jó járáshoz és tartáshoz szokjék és egyuttal testi mozgást végezzen. A fészes katonai tartás rendkívül különbözik attól, mit a legjobb görög szobrokon látunk, de hát mi már nem élünk a régi görög korban. Teljesen megváltozott öltözékünk is más tartást követel meg. Általánosan elfogadott nézet az, hogy a tiszteknek jobb a tartásuk, mint a polgároknak: azt látjuk, hogy az ifjaknak önkéntes korukban nap-nap után jobb a járásuk és tartásuk, a mit sem a tánczmester, sem a tornatanár nem tudott elérni. Miért várjunk a katonaköteles korig és ne javítsuk meg már kora ifjúságban a rossz szokásokat? A tanítónak nem kell épen hivatásszerű katonának lennie, tekintve, hogy a katonai kiképzés ma már általános. A gyermekkorban bizonyos elnézésre van szükség, a mit az újonczokkal alig szoktak gyakorolni. Ha ez elvégezte köteles gyakorlatát, akkor oda van a fáradtságtól. A fiúval nem szabad így bánni. A fiúk csakhamar megszeretik a gyakorlatokat, ezekkel mintegy folytatják játékukat. Hat-nyolcz éves gyermekek nagyon szeretnek katonásdit játszani.

De mit tegyünk a leányokkal? Nem eszményünk, hogy ezek katonásan járjanak és viselkedjenek. Legszébb, valóságos királyi járásuk van a sabinvölgyi asszonyoknak, aminek oka főképen a gyönyörű természetük s némileg talán az a szokásuk is, hogy a terhet soha sem a hátukon, hanem mindig a fejükön viselik, többnyire a karok segélye nélkül. E járásra tehát általában nem lehet megtanítani, de amire a leányokat 9. és 10. évükben megtanítani lehet és kellene is az, hogy sem tipegő, sem csoszogó, hangtalan lépésben ne járjanak, testüket egyenesen tartsák, s a karok mozgásai függetlenek legyenek a lábakétól.

Nincs kizárva, hogy szép tartásra való szoktatás végett könnyű terhet viseltesünk velők a fejükön. Téves az, hogy ennek következtében golyvát kapnak, mely hiedelem onnan keletkezett, hogy a hegyekben, hol a golyva gyakori, a nők gyakrabban szokták a terhet fejükön viselni, mint a lapályon. Súlyos teher állandó viselése a fejen legfőlebb az erek tágulását okozhatja a nyakon, de a leányok nevelésekor sem súlyos teherről, sem hosszantartó hordozásról szó sem lehet.

Mindkét nemnek tulajdonképeni testgyakorlása, nézetem szerint a 11-ik évben kezdődjék, még pedig igen vigyázatosan és jól megválasztva. A német tornázásnak az a vezéreszménye, hogy a test izomzatát egyáltalában és bizonyos fokig egyenletesen gyakorolja és működésüket legfelső fokon megtartsa, e mellett nagy súlyt fektet a mellkas kitágítására és a fokozott légzésre. Kévsébbé szokták emlegetni azt a fontos hatást, hogy ezzel

a nyirk mozgást is gyorsítják, a mi a nyirkedények sajtóberendezésével függ össze. Ezt kísérleti uton is bebizonyították, a mi nagy fontosságu az u. n. svéd (passziv) tornázás megítélésére is.

A tornagyakorlatok időszakára nézve, mely nézetem szerint a 11. egész 14 évig tartson, első sorban arra ügyeljünk, hogy az izmokra ne rójunk tartós, hanem csak átmeneti, inkább ismételt megerőltetést; és másodszor, hogy azok főképen az állásból induljanak ki. E tekintetben utalok dr. Schreber elterjedt könyvére, mely sok hasznos gyakorlatra oktat minden szerszám nélkül. Ne kicsinyeljük azoknak gyakorlati értékét, mert a szerzőnek előadási módja kissé komikus. Azoknak az a nagy előnyük van, hogy nagyobb megerőltetés, tehát a kimerülés veszedelme nélkül sokféle mozgásra tanítanak, a miért kiválóan alkalmasak a fiú és férfiak számára. Jók Schrebernek utasításai a „mikorra és hogyanra” nézve is. E korszakba valók a futó és ugró gyakorlatok is, csak versenytütsöket nem szabad megengedni, mert a gyermekek becsvágya ártalmas megerőltetésre sarkantyuza őket. Dobási gyakorlatok és kisebb rudgyakorlatok is már csinálандók.

En csak a 15-ik évvel kezdetném meg a tulajdonképeni német szertornázást, még pedig először a gyűrűn, aztán a nyújtón, a létrán és csak legkésőbb majdnem felnőttel, a korláton. A nyújtón előbb azokat a gyakorlatokat kell végeztetni, melyekhez több ügyesség, mint erő szükséges, ezenkívül tanácsos némelyeket, mivel haszontalanok, kizárni, ilyen a hátforgás. Ez csak parádéra való. Nem személyes ellenszenvből mondom ezt, mert fiú koromban magam is szerettem. A létrán kezdetben olyan gyakorlatok végzendők, mi közben a karok és lábak egyszerre működnek, és csak később azok, melyeknél csak a karok dolgoznak. A kötélén és rudon való mászás olyan gyakorlatok, melyeknek eredménye kivételes esetben hasznos lehet, de egészségteni szempontból nem ajánlhatók; az orvosi irodalom megemlékezik kisebb-nagyobb balesetekről, melyek e közben történtek. A korláton való gyakorlatok szerintem az ifjú de nem fiú korba valók, mert azok főleg erőgyakorlatok. Sajátságos dolog az ember ereje, tornázással nem lehet Herkuleszt nevelni, arra születni kell. Ezelőtt, a mikor a tornázás még nem volt általános, gyakran tapasztalták, hogy olyan emberek, kik azt későn kezdték meg, erő tekintetében gyakran legyőzték társaikat, a mikor ügyességre még messze mögöttük voltak. Minden tornaszer közül a korlát a legalkalmasabb arra, hogy a férfi önvédelmi erejét fokozza. Az ököl lökési és ütési ereje főleg az izmoktól függ, melyeket főleg a korlát gyakorolja. Az egészségre való veszedelmét és hátrányát képzelődésae tartom. Az alaknak és a tartásnak csak akkor válhatik hátrányára, ha nagyon korán kezdjük meg vagy túlozzuk.

Ha az eddigiekre visszatekintünk, akkor két dolog ötlük szemünkbe; először, hogy az ifjabb korban a jó tartásra ügyeljünk és minden szertornázást kerüljünk, mert azt megronthatná s másodszor, hogy ifjabb korban inkább csak az ügyességet gyakoroltassuk s az erőt, mint ilyen csak akkor, ha az már teljes kifejlődése felé halad.

Első pillantásra ez a különválasztás kivihetetlennek látszik, mert legtöbb ügyességi gyakorlatot erő kifejtése nélkül nem lehet sikeresen végrehajtani, de ez a különválasztás mégis a dolog lényegében fekszik s a tornaterek vezéreszméje kell, hogy legyen. (Vége köv.)

*) Brücke Ernő művéből fordította Medreczky István.

Wlassics a tornateremben.

A temesvári főgymnasium Wlassics Gyula vall. és közoktatásügyi miniszter temesvári tartozkodása alkalmával az intézeti tornateremben torna ünnepélyt rögtönzött, melyen a miniszter elejétől végig közel egy óráig jelen volt s mely minden tekintetben fényesen sikerült. Az ünnepély bevezetéséül az ifjusági énekkar egy dalt adott elő, mire a tornászok botgyakorlatokat mutattak be, melyeknek, valamint az ezután bemutatott katonai rendgyakorlatoknak rendkívül ügyes és fegyelmezett keresztül vitele fölött a miniszter ismételen kifejezte teljes elismerését és megelégedését. Hasonló tetzésben részesült a szertornázás (korlát nyújtó, ablakugrás) és különösen a vivás törrel és karddal. Utóbbi a miniszter egyenes kívánságára e két legjobb vivónak, Kisfaludy Károly VIII. o. és Muhos Kornél VII. oszt. tanulónak külön is be kellett mutatniok, miközben a miniszter maga számlálta szakértelemmel a toucheokat. Minek utána az ifjuság éneke befejezte a pompásan sikerült ünnepélyt a miniszter, ki az egész idő alatt láthatólag jól érezte magát, Müller Károly tornatanárnak többször kezét nyújtva, ismételen kifejezte előtte teljes elismerését azon kiváló eredmény fölött, melyet most bemutatott s egyszersmind azon óhajának adott ki fejezést, hogy a temesvári főgymnasium részt fog venni a millenniumi tornaversenyen, melyen a miniszter 5000 diákat kíván Ő felsége előtt bemutatni.

Az ifjuság lelkes éljenzése között távozott erre a miniszter, kinek magas elismerése ismét szaporítja egygyel azon fényes erkölcsi sikeret melyeket ezen iskola tornatanítása minden alkalommal elért. Általában pedig minden tanférfit örömmel tölt el a miniszternek meleg érdeklődése a testnevelés iránt. Az a sok remény mely a Csáky-aera alatt az ügy iránt érdeklődőkben kelt, Wlassics alatt teljesülni látszik. Különösen nagy nyereség volna ha a király látogatásával tisztelné meg a kiállítási tornaversenyt.

A „M. Athletikai Club“ téli viadalának programja.

A viadal napja f. hó 8-án d. u. 4 óra, bejelentési és nevezési határidő f. hó 2-án esti 7 óráig.

A viadal helye: A Nemzeti lovarda földszinti helyisége.

I. *Csigafelvonulás* az összes egyletek részvételével.

II. *Csapatornázás.* a) A meghívott egyletek szabadon választott szereken; b) a M. A. C. I. csapata nyújtó; II. csapata rohamdeszkán; III. csapata körrótában

III. *Műkerékpározás.* csoportos mutatványok. Bemutatják a M. A. C. tagjai.

IV. *Ökölvívásverseny.* A versenyző párok összeállítása súly szerint történik. Minden küzdelem 10 percig tart s a győztes, a ki kevesebb „vált“-ot kap ellenfelétől. A „vált“-okat egy többtagú jury számlálja. Minden pár győztese bronz-éremet nyer. A ki a győztesek küz-

delmében, mely azonban nem kötelező, győz. bronz-érem helyett ezüst-éremet és tiszteletdíjat nyer.

V. *Műkerékpározás.* Egyes mutatványok. Bemutatják a M. A. C. tagjai;

VI. *Síkverseny.* Távolság 300 m. A futás sors útján összeállított 6-os csoportokban történik. A csoportgyőztesek, valamint a másodiknak beérkezettek döntő versenyre mennek. Győztesnek tiszteletdíj.

VII. *Angol játék.* Bemutatják a M. A. C. tagjai,

VIII. *Döntő futam.* a 6. számú 300 m.-es síkversenyhez.

XI. *Rúdmagasugrás.* Az ugrás a talajjal egy szintben levő lapos deszkáról történik. Távolsága a mérczétől 2 m. 50 cm. Győztesnek tiszteletdíj.

X. *Gátverseny.* 220 yard. (3 fordulóval és 7 drb. 85. cm. magas sövénynyel.) A futás sors útján összeállított 6-os csoportokban történik. A csoportgyőztesek valamint a másodiknak beérkezettek döntő versenyre mennek. Győztesnek tiszteletdíj.

XI. *Birokverseny.* francia módszer szerint. A párok súly szerint állítanak össze. Az egyes párok győztesei bronz-éremet nyernek. A ki a győztesek küzdelmében, mely azonban nem kötelező, győz, bronz-érem helyett ezüst-éremet és tiszteletdíjat nyer. Az egyes párok küzdelme 5 percen túl nem tarthat.

XII. *Döntő futam* a 10. számú 220 yardos gátversenyhez.

XIII. *Tréfás verseny* 60 m.-es futás kanállal és tojással.

Általános szabályok:

1. A 3., 5., 7. és 13. pontokban csak a M. A. C. tagjai vesznek részt. A többiekben a meghívott egyletek is résztvehetnek, és pedig az 1. és 2. pontokban legfeljebb 15, a többi pontokban legfeljebb 5 taggal.

2. A versenyekre és a többi programpontra való jelentkezés illetőleg nevezés tét és bánat nélkül a fent megjelölt határidőig történik.

3. A versenyekre való nevezésnek az egyletek részéről és névszerint kell megtörténnie.

4. A sík- és gátversenyeknél mindenki köteles kijelölt pályáját betartani; a ki irányt változtat avagy bármikép is akadályozza versenytársait, a versenyből kizáratik. A fordulónál a fal tetszés szerinti kézzel érintendő.

5. Egyebekben a M. A. C. versenyszabályai irányadók. A verseny beléptidijjal rendeztetik.

Kiállítási versenyügyek.

Az orsz. torna- és sportbizottság utóbbi gyűlésén Berzeviczy Albert elnökle alatt (mult hó 15-én) első pontban az athleta- és tornaclubbok szövetségének versenyprogramját tárgyalták, melyből kitűnt, hogy az egyesült négy egylet nem hajlandó a bizottság azon óhajának engedni, hogy 8 helyett csak 4 versenyt rendezzen, hanem megakarja tartani minden egylet a maga tavaszi és őszi versenyét a kiállítási pályán. Kun Gyula és Porzsolt Jenő bizottsági tagok hiába szólaltak fel, hogy az egyleteket hatalmasabb versenyek rendezhetésére, tömörülésre bírják és hogy a sok egyleti verseny helyett pár országosat rendezzenek.

Igy most ott állunk, hogy lesz sok apró verseny és nagyobb jelentőségűeknek csak a vivó, lovagtorna,

Weiner Mátyás
Andrássy-ut 3. sz.

Uraim és hölgyeim! Athléták, kerékpárosok, lawn tennist játszó, evezősök, uszók és torna egyletek Önöket megfogja lepni elegáns sport-divatcikkeim olcsó ára.

veloczipédező és ifjúsági versenyek ígérkeznek. — Az evezős egyesületek szövetségének versenyprogramját tárgyalták ezután. Két napon tartatnak a versenyek a Dunán 5—5 számból álló programmal. A szövetség elnöke Bedő Albert államtitkár kijelentette, hogy a versenyeken csak a szövetségi egyesületek versenyezhetnek és ha az orsz. bizottság meg akarná engedni minden egyesületnek a versenyzést, úgy a szövetség alapszabályaihoz tartva magát, a versenyek rendezésétől egészen el is állna. — Ezután dr. Szendrey a középkori tornajáték rendezési tervét mutatta be. A bizottság lelkes éljenzessel vette tudomásul, hogy a főúri körök a legmelegebben karolták fel az eszmét, melyet éppen mi vetettünk fel és kértük a kiállítás igazgatóságát, hogy a mozgalmat a magasabb körökben indítsa meg. — Dr. Szendrey képekben is bemutatta, hogy milyenek tervezik a lovagtornát. Lenne egy hatalmas felvonulás, azután lándzsatorés, kopjavités. A felvonulásban és karuszelben a főrangú hölgyek is részt vennének korhű ruházatban. — Strasser Ulrich bizottsági tag mutatja be ezután a pályának szakszerű terveit, melynek pontos és minden kívánalmat kielégítő elkészítéséért az elnök indítványára a bizottság köszönetet szavaz. — Az úszóegyesület programját Porzsolt Gyula ismételve úgy ajánlja az elfogadásra, hogy a versenyek a kiállítás területén levő tavon tartassanak meg. Stobbe Ferencz teljesen kidolgozott helyrajzi tervvel bizonyította be, hogy a kiállítás közönségét nem zavarná, ha a tavon tartanák meg a versenyt. A bizottság nem határozott a dologban, mert ez a kiállítási igazgatóság hatáskörébe tartozik. Az elnök kijelentette végül, hogy most már annyira előkészítette a bizottság a versenyek ügyét, hogy a kiállítás igazgatósága kiírhatja a pályázatot a versenypálya elkészítésére.

A vidéki iskolák a tornaversenyen.

Tisztelt szerkesztő urak engedelmével pár kívánságot terjesztenék így nyilvánosan az ifjúsági versenyeket rendező bizottság elé. Azért nyilvánosan és álnév alatt, mert az igazság így könnyebben talál utat az elmékhez és nekem nincs is más kérésem, minthogy mi vidékiek igazságos elbánásban részesüljünk a vezetés által.

Először is nagyon kérjük a tornázást intéző bizottságot, hogy a programot minél előbb küldje szét, hogy mi is kellő időt nyerjünk az előkészületekre. — De programban legyen határozottan megjelölve mindazon gyakorlat, melyekben minden tanuló minden iskolából résztvehet. Még fontosabb, hogy a jelentkezéseket jókorra kérjék be, hogy kellő időben értesüljünk, hogy a kért szereket megkapjuk-e, vagy mit kaphatunk helyettük. — A játékokban pedig gondoskodjanak kollégáink, hogy a pesti gyerekek nagy labda dobálása ne foglalja el a tért mindenütt a mi magyaros labdázásunk elől.

Egy kis figyelem mellett kilehet mindenkinek óhaját elégíteni csak ne féltékenykedjünk mi professorok egymásra.

A vidéki tanulóknak különben is csak a felső osz-

tályosai vesznek részt a versenyben, míg a mint értesülők a fővárosi iskolák 4 alsó osztálya egy külön napot fog nyerni, itt igyekezzenek fővárosi kollégáink egymásközt mérkőzni. Nem azt mondom, hogy velünk ne mérkőzzenek, csak azt, hogy számuk arányában szerepeljenek a vidékkel szemben. Nem félünk mi az igazságos küzdelemtől csak a mellőzést, a háttérbe szorítást nem szeretjük.

A versenypálya rajzát is minél előbb kérjük, hogy a felvonulást felállást már a tornateremben gyakorolhassuk. — Tisztelt szerk. ur lapjából értesültem, hogy minden iskola részére a belső pályán kívül olyan hely fog rendelkezésre állni, honnan a gyerekek legalább láthatják a gyakorlatokat, melyekből ki vannak zárva. Ez igen helyes, csak itt is gondoskodást kérünk arra nézve, hogy az élelmes pesti gyerekek ne foglaljanak minden jó helyet le, mint Besztercebányán is történt. — A nézőtér legyen táblákkal megjelölve az illető iskolák helye.

A versenyek elbírálásánál pedig inkább egy bírót kérünk minden egyes verseny nemhez, mint sok hozzá nem értőt.

Azt hiszem az most már épen nem fog megtörténni, hogy ismét a fővárosi tanulók közül egy osztályból jogosulatlanul többen versenyezzenek. — Nem is a tanulót kell névleg ellenőrizni, hanem az iskolát, így visszaélés kevésbé történhetik.

Tiszt. szerk. urak ne vegyék tőlem e pár sort vádaskodásnak, csak figyelmeztetésnek a mindenki által jól sikerültnek óhajtott versenyek ügyében.

Alföldi.

Különfélék.

Előkészületek a korcsolyázáshoz. Fővárosunkban serényen folynak az előmunkálatok az összes jégpályákon. A budaiak az I. kerületi jégpályáról kiszorultak a városmajorba, a budai polgárság másik része az összekötő vasúti hidnál létesít jégpályát. A pesti oldalon a városligeti nagy tavon kívül pompás jégpályát készít az állatkert, hol az ottani tavat terjedelmesen kibővítve már a közeli napokban adják át a korcsolyázó közönségnek. Nagy jégpályát csinál azokivül a Tisztviselő-telep egyesület régi helyén, melyet a főváros engedélye folytán megnagyobbítottak. Ezen kívül említésre méltó még a Ludovika Akadémia jégpálya az Orczi kertben, melyet Csesznák ezredes rendezett be. A budapesti korcsolyázó egyesület felhívja a beiratkozni szándékozókat, hogy a tagságért járó illetményeket az egyesület városi irodájában (Erzsébet tér 10. sz. I. e., legkésőbb decz. 15-ig) fizessék le, mert e határnap után minden jeletkezőnek meg kell fizetni a beiratási díjra 5 frtot, a tagsági díjra 6 frtot.

A M. Kerékpáros Szöv. pénztári jelentése constátálja, hogy a szövetségnek 626 tagja van, 249 budapesti, 377 vidéki. A vagyon 50 frt 87 kr. A tényleges számla a lefolyt évben 2 frt 12 kr. fölösleggel záródik. A tagdíj jövő évre 2 frtban állapított meg.

A „Magyar vivó-kör“ nevű sportegyesület f. hó 11-én tartott választmányi ülésében következőleg választotta meg tisztviselőit: Elnök; Zala György, titkár; dr. Rózsa Ferencz, ügyész; dr. Eötvös Bálint, oazda; Bezerédy Gyula, pénztárnok; Pálmay Andor, ellenőr; Somogyi Kornél, A kör helyisége Gyár-utca 19. sz. a. van.

Az ifjúsági tornaversenyek előkészítésére alakult bizottságok a következő tagokból állanak. A nagybizott-

Weiner Mátyás
Andrássy-ut 3. sz.

Svitterek, selyem verseny-dress, kalapok, sportsipkák, fehérneműek, sportcipők, esőköpenyek, lawn tennis öltönyök és keztyűk urak és hölgyek részére.

ság elnöke: Dr. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter; Elnök-helyettes: Zsilinszky Mihály államtitkár; A végrehajtó-bizottság elnöke: Dr. Berzeviczy Albert; Al-elnök: Klamarik János; Előadó: Dr. Rényi József; Műszaki bizottság: Kun Gyula f. tanácsnok elnök, Gerenday György, dr. Kovács Gyula, Maurer János, Porzolt Jenő, dr. Ottó József, dr. Téry Gyula, Iszer Károly, Eberling f. mérnök és Szedlacsek Lajos; Tornaügyi albizottság: Dr. Vécsey J. elnök, Maurer János, Porzolt Jenő, dr. Ottó József, Oheroly J., Zsingor Árpád, Bély Mihály, Kovács Rezső, Nentwich Jakab, Collaud Ferencz; Az elszállásolási bizottság: Rózsavölgyi f. tanácsnok elnök, Amtmann Géza, Felsmann, dr. Verédy Károly, Klamarik János, Cserven, Mauritz, dr. Demeczky és dr. Homann igazgatók.

Az ifjúsági tornaversenyek tornászszakbizottsága Vecsey István elnöklete alatt már két ülést tartott. A programot kidolgozták, de miután még nem végleges, nem tartjuk helyén valónak közlését. A verseny intézésére Maurer János, Szedlacsek Lajos és Ottó József kérték. — Tekintettel a király remélhető megjelenésére az egyik nap versenye csak másfél óráig fog tartani. — Vita tárgyát képezte, hogy az ünnepi napot megelőzőleg tartassék-e előző verseny és a tényleges megállapított versenyen csak az itt győztesek vegyenek-e részt. E kérdés is csak a nagy gyűlésen fog eldöntetni. Mi már többször hangoztattuk, hogy egy versenyeken, mint mindenféle mutatóanyagban a szabadgyakorlatokat kivéve a 4000 tanulónak csak is kevés része vehet részt. És hogy harag ne legyen a kiválogatásban, szükséges az előző verseny. Arról szó sem lehet, hogy a játékokban, pl. minden iskola résztvehesen. — A műszaki bizottságot a napokban fogja egybe hívni Kun Gyula elnök.

Lawn-tennis-verseny. Pápan. Székely István a pápai földmivesiskola igazgatója a ki a földmivesiskolában egy valóban szép pályát készítettett a szezon versenyel fejezte be. A verseny első része, hölgyek versenye, múlt hóban folyt le a legroszabb időben ugyananyira, hogy a zuhogó eső miatt a döntő versenyt be sem lehetett fejezni, hanem a két fennmaradt hölgy Kiss Vilma és Veber Olga k. a. sorsot húztak és a díj nyertese az előbb nevezett lett. Az urak díjára m. hó 12-én volt a verseny, a melyben erős küzdelem után Németh József tanár győzött Székely igazgatóval szemben, ki az érdekes és értékes díjakat is adta.

A M. Kerékpáros szöv. igazgatósága a következőleg alakult meg: Elnök: Dr. Bárdossy Jenő, alelnök: Szemere Attila, dr. Korchmáros Kálmán; titkár: Ludwig Gyula, jegyző: Jaztrabszky Károly, pénztáros: Naschitz Rezső, ellenőr: Steiner Hugó, kapitány: Földváry Tibor, hely. kapitány: Földessy János, elnökségi tagok: dr. Ary Pál, Bolgár Tivadar, dr. Hajos Ignác, dr. Hirschfeld Antal, dr. Káldy Imre, Mendel Béla, Menyey István, Strasser Ulrik; póttagok: Mayer Károly Leó, ifj. Bedő Imre, Számvizsgálók: Kankovszky Vilmos Bodócsy Béla és Gerstl Sándor.

Tornacsarnok a kiállításon. A miniszterium által épített csarnok már födél alatt van és örömmel láthatjuk, hogy már külsőleg is kedvező benyomást tesz a szemlélőre. A belső berendezést illetőleg Klamarik János elnöklete alatt m. hó 29-én tartott alcsoportbizottság a bejelentéseket mind elfogadta, csak a kért területeket szállította kissé le.

A sport közönség figyelmét felhívjuk *Weiner Mátyás* mai hirdetésére.

X. Klósz György fényképészeti műintézet Budapest V. Kossuth Lajos-utca 18. sz. I. emeleten. Telefon állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tárgyakra sat. Photolithographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai, fénymásolat.

!!!Szobatorna!!! SZÜLŐK FIGYELMÉBE. Nincsen többé gyenge gyermek.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy az általam feltalált és Magyarország úgy Ausztria részére kizárólagos szabadalommal ellátott kitudónok bizonyult „szobatorna“ készülék mely itt az ábrán látható, nálunk megszerezhető.

A testet, a szervezetet erősíteni kell, tehát multhatlanul szükséges, hogy az edzéshez már a zsenge gyermekkorban hozzá lássunk.

Készülékem az összes előnyöket — melyeket tornázás által elérhetni — magában egyesíti, és pedig azért mert a karok és lábak jönnek működésbe, az ezekkel összeköttetésben levő izmok — melyek az egész testet behálózzák — munkába vannak, s így az egész testre valamint ennek előnyös jejlődésére hatnak.

Ne méltóztassanak kiváló készülékünket a köteleken függő torna-eszközökkel összehasonlítani, hiszen azok egy magukban nem is fele-

nek meg a célznak.

Hivatkozom több szaktekintélyre, magára orvosi bizonyítványokra, úgy hogy azt mondhatom, e „Szobatorna“ készülékünk nem csak a leegkötőbb a mi e téren előállított, hanem hogy tökéletes is.

A megrendeléseket kérem **Mesko Ernő betéti társaság** czimén **Baross-utca 52. szám** alá intézni a hol is a készülék felállítva megtekinthető, vagy pedig csak előjegyeztetni, mert a tömeges megrendelések miatt csakis az előjegyzés napjától számított 14 nap alatt történhetik a szállítás.

1-24

Mesko Ernő betéti társaság.

Alapított 1864-ben.

Pacholek Károly

Első magyar

oldalfegyver-, sarkantyú- és vivő-főlszerelési gyár

VIII., Balassa-utca 5.

Gyári raktár:

IV., Koronaherceg-utca 10.

A cs. és kir. hadsereg, valamint a m. kir. honvédség tiszti és legénységi kardjainak és vivőszereinek szállítója.

Ajánlja gyáranak kitudónok készítményeit:

kadok, török, vivőkeztyük, fej- és testvédők. Valódi francia és olasz kardok és vivőtörök. 6-7

Árjegyzék bérmentve ingyen. | Javitások jutányosan.

Egy Millió

1,000.000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

az

államilag

jóváhagyott

Magyar osztálysorsajtékon

melynek

nagy nyeresemény-húzása

1895. deczember 6—14-ig ejtetik meg.

Vétel-sorsjegyek:

1 egész 40 frt 1 tized 2 frt
1 fél 20 1 huszad 4

(Portó fejében 5 kr. ajánlott levélért 15 kr. és nyereseményjenzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

1 jutalom	à	600000 korona	=	600000 korona
1 nyeresemény	à	400000	=	400000
1	à	200000	=	200000
1	à	100000	=	100000
1	à	50000	=	50000
2	à	20000	=	40000
2	à	15000	=	30000
4	à	10000	=	40000
10	à	8000	=	80000
27	à	6000	=	162000
100	à	2000	=	200000
200	à	1000	=	200000
1150	à	200	=	230000
20000	à	100	=	2000000
21499		nyeresemény	=	4.332.000 korona

HEINTZE KAROLY BUDAPEST, Szervita-tér 3. szám.

2—2

főelárusító

Sürgöny czim: Lottoheintze Budapest.

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereseménykilátásokhoz jusson, — öt vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen elterő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyekből — a fenti arakon.

ATTILA KERÉKPÁROK

BUDAPEST,

József-körut 36. szám.

Az Attila kerékpárok az összes gyártmányok élén állanak kitünő anyaguk szolid munkájuk és kitartó erősségüknek fogva. — A gépészeti ipar remeke minden egyes Attila kerékpár.

200 □ mt. nagyságu villanyal világitott velozipéd-pálya áll ugyanazon házban a tanulóknak rendelkezésükre szakszerű tanítással.

Kretschmar E. és Társa.

Gyári raktár:
József-körut 36.

Gyár: 9—10
D r e s d a.

A nagyérdemü sport urak figyelmébe!

Ajánlom valódi amerikai rugalmas és angol aczélrugó sérvkötőimet. Mindennemü betegápolási czikket a legutányosabb áron szállítok.

Keztyü-, sérvkötő- és gummi-áru-gyár

LADÁNYI ISTVÁN
BUDAPEST,

VIII. kerület, Kerepesi-ut 53. sz.

a „Metopole“ szállodával szemben. 9—12

GRÖF VAY LAJOS

4—10 egyetemi vivómester

vivótermeiben

Zöldfa-utca 14. sz. I. em. és Zöldfa-utca 20. sz. I. em.

(néhai Keresztessy József vivóterme).

Az oktatások már megkezdődtek. Beiratkozhatni bármikor. — **Karddal** a Keresztessy-rendszer, **törrel** a francia Friesier-rendszer szerint történik az oktatás.

Egyetemi hallgatók földij mellett,

Nők számára külön tör-tanfolyam zártkörü, özszekötte amerikai buzogány-gyakorlatokkal. A női tanfolyamot **Vay Lajos grófné** személyesen vezeti.

Előfizetési díj:

Negyedévre 1 frt
Félévre 2 frt
Egész évre 4 frt

Egyes szám 20 kr.

*Megjelen havonként
kétszer.*

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

Ferencz-körut 16.

PORZSOLT KÁLMÁN.

József-körut 5.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal

Budapest, József-körut
5. szám.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club
Beregszászi Korcsolyázó-egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Első Magyar Vivó-Egylet,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Főv. Vivó-Club,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Kassai Korcsolyázó-Egylet
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.

Kolozsvári Athletikai Club,
Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Magyar Uszó-Egylet.
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Marosvásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egyl.,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,

Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,
Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Q-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pozsonyi Hajós-Egylet,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egyl.
Sátoraljai helyi Korcs.-Egyl.
Selmeczi Akad. Athléta-Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,

Szabadkai Torna-Egylet,
Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli korcs.- és hajós-Egylet,
Torontáli atletikai club
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai-Club,

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47.020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A külföldiek versenyein.

Még mindeddig nem sok diadalt arattunk a hozzánk bejött külföldi versenyzőkön, és így nem tudom közkedveltségű dolog lesz-e irni arról, hogy mint kellene a kiállítási nagyobbszabású versenyekre a külföldieket megnyerni. De én azt hiszem, hogy itt nem csak azt kell tekintetbe venni, hogy a sport dicsőséget nem homályosítja-e el a bejött győzelme, hanem azt is, hogy az erősebb versenyzőkkel való küzdelem mindig csak emelni fogja a sportot. Nekünk ép az a bajunk sok verseny nemből, hogy versenyre készülni, hogy versenyezni nem tudunk. Ezt pedig csak a külföldiektől tanuljuk el és legjobban, ha velük mérkőzünk. Nem baj az pl. ha elvesztünk három ugrási versenyt, ha ezáltal megtanuljuk az angolok magasugrasi módját. — Aztán ép a küzdelemben izmosodik az ember.

Azt is számításba illik venni, hogy a külföldi versenyzők idejövetelével országunk is nyer. Ezek a versenyzők jómódu emberek, kik rendszeresen szenvedélyes utazók is. Ezek a kiállítás-kor százszorosan itt hagyják annak a dicsőség-gel megnyert éremnek árát.

Ugyde azt mondhatják sokan, hogy így a mi gyengébb versenyzőinknek elmegy a kedvök a reménytelen küzdelemtől. Ezen úgy segíthetünk, hogy olyan versenyekben irunk csak ki nemzetközi mérkőzést, hol számbavehető erőink vannak. De még ezt sem tartom szükségesnek, mert az nem lesz olyan nagy baj, ha egyes versenyekben tisztán idegenek küzdenek a pálmáért. Illetőleg nem is a pálmáért, hanem a szép díjakért.

Erről a díjakról kell pedig először szólni, mint egyik idecsábítási eszközről. A nemzetközi versenyeken szép és értékes díjakat kell kitűzni, ha külföldieket akarunk látni. Sőt még abba is bele kell nyugodnunk, ha egyes versenynemeknél pénz-díjat is tűznek ki, ha ezzel versenyzőket vonzhatunk ide.

Hanem a díjaknál sokkal jelentősebb tenni való a külföldi egyleteknek írásban, sőt ha lehet szóval való meghívása. A világ ezer-meg ezer egyletének tudomására kell hozni a millenáris versenyeket. Ez nagy munka és sok pénzt emészt fel, de ezt meg kell tenni. Nem elég az általános falragaszszerű meghívás, hanem a programoknak az illető ország nyelvén való megküldése a fődolog. A programokban ki kell terjeszkedni arra is, hogy itt milyen fogadtatásra számíthatnak. És fogadásukról valóban gondoskodni is kell. Ha lehet még az elszállásolásokra is kell valami kedvezményt szerezni.

Nagyon igazuk van az egyleteknek, hogy azt a költséget ők nem bírják meg, mi az ily vendéglátással jár. Hanem az mégis az ő kötelességük és főleg a fővárosi egyleteké, hogy magánosok, állam és város támogatását kikérjék és az egész ügyet scenirozzák. — Az országos torna és sportbizottságnak sem lehet mindenféle versenyzőt meghívni, hacsaknem az egyes egyletek felszólítására.

Ha pedig a külföldiek nagy számmal jelennek meg, amint remélhető is, úgy az egyes jelesebb versenyzőinktől fog függni, hogy minden dicsőség még se szálljon az ő fejükre. Nem vagyunk elbizakodottak, de azért pár verseny-

nemben mégis csak van dicsőségre reményünk. Jőjjenek tehát minél számosabban a külföldiek és ha babérokkal térnek is haza, vigyék magukkal a szíves látás emlékét és a legyőzött ellenfél meleg kézszorítását. Hiszszük, hogy ez is megtermi jó gyümölcsét.

E—s

Testgyakorlati kiállítás.

Az ezs. orsz. kiállítás közoktatási csapatja Zsilinszky államtitkár elnöklete alatt m. hó 30-án tartott gyűlésen döntött a testgyakorlati csarnokba érkezett bejelentések fölött. Porzsolt Jenő előadó és csoportbiztos ismertette a bejelentéseket és csekély terület leszállítással elfogadásra ajánlotta az összes bejelentéseket. Így is határozott a bizottság. A kiállítók névsora a következő: Budapesti Torna Club, Oheroly János, Magy. orsz. tornaegyletek szövetsége, Nemzeti tornaegylet, Fogl József, Ifj. Thiel Konrád, Nendvich Jakab, a szarvasi főgymnasium, Vándory József, Sztrakay Norbert, Gróf Vay Lajos, Halász Zsiga, Szombathelyi tornaegylet, Meskó Ernő, M. k. vallás és közoktatási miniszterium, Collaud Ferencz, Szafka Manó, Bellaágh Kálmán, Kárpáti Béla, az aradi főgymnasium, tanítóképző és tornaegylet, Nagy Sándor, Fővárosi vívó club, Graner Pál, Sigmond József. Összesen kértek 166 □ mt. alap és 192 □ mt. falterületet, ebből adható volt 109 □ mt. alap és 142 □ mt. falterület. A kiállítók igényeinek így elég van téve és biztosítva van a csarnoknak jól berendezhetése. — Az utak igaz hogy sok helyet foglalnak el, de ezt szűkebbre szabni nem engedhette az igazgatóság.

Az öltözők egyike sportruhák kiállítására használtatik fel, míg a másik öltözőnek fog berendeztetni.

A csarnok már csaknem egészen készen áll, most festik szép világos színre a belsejét. Ugy kívül mint belül valóban díszes és nagy csarnok képét tünteti fel. A vállalkozó Horváth József igazán szépen oldja meg Bierbauer főmérnök tervét és biztosan a csarnok egyike lesz a leglátogatottabbaknak a kiállítás számos látni valója között.

Az ifjusági tornaverseny programm-tervezete.

• ELSŐ NAP:

1. Felvonulás és oszlopokba felállás.
2. Ének (Hymnus).
3. Az összes résztvevő tanulók szabadgyakorlata.
4. Szertornázás.
5. Egyes intézetek által szabadon választott szabadgyakorlatok kézi szerekkel. Katonai rendgyakorlatok.
6. *Verseny:*
 - V.—VI. osztály futás;
 - VII.—VIII. „ súlydobás a távolra; magasugrás rúddal.
7. Oszlopokba felállás.
8. Ének (Szózat).
9. Elvonulás.

MÁSODIK NAP:

1. Folvonulás és oszlopokba felállás.
2. Ének (Hymnus).
3. Az összes résztvevő tanulók szabadgyakorlata.
4. Mintacsapatok szertornázása.
5. Játék. Kötélhúzás.
6. *Verseny:*
 - VII.—VIII. osztály futás;
 - V.—VI. „ magas- és távolugrás;
 - VII.—VIII. „ függeszkedés a kötélén.
7. Oszlopokba felállás.
8. Díjak kiosztása.
9. Ének (Szózat).
10. Elvonulás.

Az itt közölt tervezetet a versenyrendező végrehajtó bizottság Berzeviczy Albert elnöklete alatt e hó 2-án tartott gyűlésen elfogadta.

Igy hát csaknem feleslegesnek tűnik fel a magunk külön véleményének előadása. De csak röviden még is megemlítjük kifogásainkat, mennyiben ez a lap kötelessége is. Nem tartjuk ugyanis helyesnek a VII.—VIII. oszt.-ok rúdugrasi és kötélmászási versenyét. Az elsőt azért nem, mert az iskolák 50% padozott tornaterme miatt ezt nem is gyakorolhatja, a másik 50% pedig nem gyakorolta úgy és nem is gyakorolhatja, hogy a versenyen kellő eredményt érhetnének el. De ez még csak maradhatna, hanem a legnagyobb csodálkozással látjuk, hogy a VII.—VIII. osztály számára nem talált a szakbizottság a függeszkedésnél külön versenynevet. Először a kötelet, az alsóbb osztályok unalmas szerét alig használja e két osztály, másodszer a rugdalózásokkal való függeszkedés sem nem szép, sem nem érdekes verseny.

A végrehajtó bizottsági határozata értelmében az egyénekenkénti versenyeknek csapatmérkőzése a versenynap előtt folynak le, és az itt győztesek már érmet kapnak. A versenyen csak a döntő küzdelmek tartanak meg.

Azt is elhatározta a bizottság, hogy a versenyen résztvevő intézetek mindenike emlékkoklevelet és a jelesebbek kitüntető oklevelet kapnak.

Az énekre vonatkozólag még nem határozott a bizottság, hanem bevárja Harrach tanár jelentését, kit megbízott, hogy tervezetet dolgozzon ki.

Az egyetemi hallgatók az ifjusági versenyen nem vesznek részt.

Kimondta a bizottság, hogy a tornaverseny a tanulókat legfeljebb három fél-nap veheti igénybe, hogy a többi idejük a kiállítás megtekintésére maradjon.

A versenytér és elszállásolás ügye a jövő gyűlésre maradt.

A budapesti korcsolyázó-egylet évi jelentése.

A virágzó egylet évi jelentéséből érdemesnek tartjuk az olvasóink előtt bizonynyal érdekes sorokat közölni.

Több oldalról nyilvánuló óhajásra, olvassuk a jelentésben, a választmány megbizta a sport-bizottságot, hogy a hazai korcsolyázó-egyleteknek szövetségbe vonása és alakítása tárgyában a kezdeményező lépéseket tegye meg s erre vonatkozó jelentését a választmánynak terjeszse elő.

Az elmúlt év folyamán a székes-főváros hozzáfogott a városligeti tó vizének lecsapoltatásához és a tó medrének rendezéséhez. Sürgető lépéseket kellett tenni, hogy jégpályánkon a nagyszabású versenyeket, melyekre nézve a jubiláris évadban a külfölddel szemben kötelezettséget vállaltunk, megtarthassuk. Többszöri kérelmezésünkre, elnökünk és igazgatónk hathatós közbenjárására a székes-főváros tanácsánál, a munkálatok elkészültek és engedélyt nyertünk arra is hogy a déli oldal felé jégterületünk határát 20 méter szélességgel kiterjeszthessük.

Az évad folyamán az egylet tulajdonát képező felszerelési tárgyak nagy tömegének czélszerű elhelyeztetésére és megőrzésére a választmány egy e czélra vásárolt telken 3750 forint költséggel raktárt építtetett.

A választmány elhatározta, hogy a hét egyes napjain a jégpálya kísérletképen az esti órákban — 1/29-ig — nyitva tartassék. Kedvező időjárás mellett ezen intézkedés czélszerűnek is bizonyult; azon reményben tehát, hogy ezen újítást a közönség fokozódó mérvben fogja igénybe venni, azt a jövőben s fentartatni óhajtuk.

Az 1877. évben alkotott „rendszabályok“ a korcsolyapályán és a csarnokban való rend fentartására, az új csarnok épültével a jelenlegi viszonyoknak többé meg nem felelvén, a választmány bizottságot küldött ki a mostani viszonyok követelményeinek megfelelő szabályjavaslat kidolgozására.

II.

Mint a megelőző években, az elmúlt évadban is különös gondot fordítottunk arra, hogy egyletünk sportdekeit ápoljuk és lehetőleg előmozditsuk. Ezért két irányban fejtettünk ki tevékenységet, t. i. fejlesztettük magát a korcsolyázás sportját az egylet kebelében és fentartottuk egyletünk összeköttetését a hazai társuletekkel, valamint a külfölddel,

Sportunk hazai művelésében eredményt felmutatni akként véltük, ha a jubiláris ünnepeken nemzetközi versenyeket rendezünk és azokra a külföldi jeles korcsolyázók részvételét megnyerjük. E czélból még 1893. év végén lépéseket tettünk az iránt, hogy az európai korcsolyázó-bajnokságok rendezését úgy a mű-, mint a síkversenyzésben egyletünk számára biztosítsuk. Ez óhajtásunk teljesült és a megtartott bajnoki, valamint a nemzetközi versenyek a jubileumi ünnepek kiváló tényezőjét képezték.

Gondoskodtunk arról is, hogy egyletünk tagjai a jubileumi versenyekre kellő kiképzésben és felszerelésben részüljenek s ezért a választmány Frey Lipót bécsi trainert 1000 forint pénzáldozat árán még a nyáron szerződtette, s Christianiából versenykorcsolyákat és cipőket hozatott, a miket beszerzési áron bocsátott tagjaink rendelkezésére. Az évad megnyitása után trainingben levő versenyzőink részére külön versenypályát biz-

tosítottunk, s bizonyára élénk emlékezetükben van t. tagjainknak az a mozgalmas sport-kép, e melyet versenyzőink trainingjükkel esténként mutattak.

Versenyzőink lelkes buzgósága folytán fáradozásainkat siker jutalmazta s így büszkén valljuk Európa idejű műkorcsolyázó bajnokát Földváry Tibort a mienknek és büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy fiatal versenyzőink a nemzetközi futamokban külföldi kipróbált versenyzők felett győzelmet arattak.

Nemzetközi korcsolya-versenyek.

1896. évi január hó 26. án, vasárnap A „Budapesti Korcsolyázó Egylet“ városligeti jégpályáján.

Természetes jégpálya. Versenypálya kerülete 400 méter, 2 kanyarulattal a 180 fok és 20 méter görbületisugar. *Futás páronként, idő ellen, döntő futamok nélkül, kettős pályán.* (Pálya kettéosztva belső és külső körre; az egyik versenyző a belsőn, a másik a külsőn indul; minden fordulóban, a mint a célvonalal szemközi egyesben kijelölt keresztezési helyhez érnek, — hol a pálya kettéosztva 60 méter hosszúságban meg van szakítva — pályát cserélnek.)

Kezdeté délután 3 órakor.

I. *Sikverseny, 5000 méter.* Elsőnek ezüst érem és tiszteletdíj. Másodiknak, ha legalább négyen neveztek és harmadiknak, ha legalább öten neveztek, tiszteletdíj. Tét 3 forint.

II. *Sikverseny, 500 méter.* Tét és díjak mint fönt.

III. *Junior.sikverseny, 1000 méter.* Nyitva 1895. évi okt. 1. előtt nyílt korcsolyaversenyben — egyleti versenyeket nem számítva — első díjat még nem nyert versenyzők számára. Három tiszteletdíj; díjak száma ugyanoly megszorítással mint fönt. — Tét 2 forint.

IV. *Sikverseny, 1500 méter.* Tét és díjak mint 1. és 2.-nél.

A versenybizottság fentartja magának a jogot, hogy a versenyek megkezdésének időpontját, valamint a sorrendet szükség esetén megváltoztathassa.

Nevezési határidő 1896. évi jan. hó 24. péntek esti 8 óra. Később érkező nevezésekért mint utónevezésekért kettős tét fizetendő. Ilyenek azonban csak az első futam megkezdéséig fogadtatnak el.

A nevezések az illető egylet vagy szövetség által, melynek a versenyző tagja, levéllileg vagy táviratilag küldendők be a *Budapesti Korcsolyázó Egylet versenyző bizottságához, Budapest, Városliget.*

A nevezéseknél tartalmazniok kell:

1. A verseny megjelölését,
2. a nevező egylet vagy szövetség czimét,
3. a bejelentett versenyzők nevét és életkorát.

(Álnév alatt is versenyezhetni az illető valódi neve azonban a nevezés alkalmával bemandandó),

4. annak bizonyítását, hogy a bejelentett versenyző a hazájában fennálló szabályok értelmében amatőr-korcsolyázó.

A tét a nevezéshez melléklendő.

Oktatás és bérlet, valamint Lawn-Tennis-pályák készítése és felszerelése. Értéstitést ad *Mr. Spencer Tucker*, Városligeti fasor 19. sz. Ugyanott **angol nyelvtanár** ajánlatik. 6—10

TUCKER-féle Lawn-Tennis-pályák.

Az összes versenyek nemzetköziek és nyitva bármilyen koru amateur-korcsolyázók számára, kik valamely „Nemzetközi Korcsolyázó Szövetkezet” kötelékébe tartozó egyletnek vagy szövetségnek tagjai.

A versenyszabályokat illetőleg a „Nemzetközi Korcsolyázó Szövetkezet” határozmányai mérvadók.

*A Budapesti Korcsolyázó Egylet
versenyrendező bizottsága.*

Az iskolai testgyakorlás.

(Vége.)

Az ügyességi gyakorlatok is fokozzák erőt, de lényegesen más módon, mint a tulajdonképi erőgyakorlatok. Az ügyességi gyakorlatok az izmoknak erős, de muló megeröltetését követelik, melyeknek egy bizonyos sorrendben kell egymásután következniök, tehát nem csupán egy izomcsoportot érnek, hanem egyikről a másikra átmennek, azután a pihenés és üdülés következik. Más ként van ez az erőgyakorlatokkal, melyek egyes izomcsoportokat nem csak pillanatra, hanem állandóan vagy egy bizonyos cél eléréséig, vagy a kifáradásig erőltetnek. Ilyen gyakorlatoknak értéke a fiukorban kétséges, nemcsak általában az egészségre, hanem a direkt célra való tekintettel is, hogy t. i. a férfikorra nézve a test erejét emeljük. Főnt már említettem, hogy ezt nem lehet egy bizonyos mértéken túl fokozni, melyet az illető akkor is elért volna, ha e gyakorlatokat csak ifju korában kezdte volna meg. Ugy látszik, hogy a görögök, kiknek bő tapasztalatuk volt testgyakorlatok dolgában, hagyományaik szerint nem fektettek nagy súlyt illetén erőgyakorlatokra a fiukorban. Gondolatuk menete legrégibb időtől fogva a helyes irányba indult, hogy a kivételes testi erő nem a korai gyakorlatnak eredménye, hanem szerencsés hajlamnak nyugalmas kifejlődése. Herkules születésekor már rendkívül erős volt. Gyermekkorában már kigyókat fojtott meg. Szerintünk a hős Achilles erejét fiukorában nem is gyakorolta, leányok között nevelkedett.

A tornatanításnak lényeges kiegészítője a tornajáték. Ez elnevezés alatt nem csak a tornatereken kitalált játékokat értem, hanem általában minden játékot, mely a test erejét és ügyességét gyakorolni képes.

Ezek közül legfőntül áll a lapdázás, nem a rugalmas lapdákkal vagy más kis lapdákkal való játszás, hanem az Olaszországban általában szokásos lapdajáték, mely szerint egy aránylag nagy labdát vagy mezeitelen vagy keztyüs vagy más módon megvédett ököllel való ütésekkel mozgásban tartunk. Angolországban nagy súlyt fektetnek a ciricket-játéokra. Azt mondják: „marhasült és ciricket csinálnak férfiakat.” E helyütt nem lehet minden egyes játékot megbeszélni, csak egy általános megjegyzést kívánok tenni. A tornajátékoknak az az előnye, hogy az ifjuság nagyon érdeklődik irántuk, inkább mint a szűkebb értelemben vett tornagyakorlatok iránt, de egyuttal abban rejlik a veszedelmük és annak szüksége, hogy gondosan felügyeljünk azokra. A becsvágyó, könnyen felizgatható fiuk e közben néha kelleténél többet tesznek, míg kövér, erős de flegmatikusabb fiukat gyakran unszolni kell, hogy erejüket jobban belé adják.

Ugyanez áll a versenyfutásokról. Egyáltalában csak rövid célra engedjük meg azokat. Hosszu pályán kitarási versenyeket nagy hibának tartok, melyeket a tornatereken nem volna szabad megtűrni.

A lovaglást, vivást, tánczólást és evezést azért tanuljuk, hogy hasznukat vegyük és éppen ezért az uszást is. Azonban ez utóbbinak az egészségre nézve külön jelentősége van. Egyik testgyakorlat sem hat ennyire a légző szervekre. Az ember nemcsak a tempók következtében uszik, ezek nélkül is fekkhet a vízben a nélkül, hogy alámerülne, csak ha közepes fajsúlyát lehetőleg kisebbé tudja tenni. E végett mélyen kell belélegzenie. Uszás közben mindig sok levegőt kell a tüdőben tartogatni, az egész idő alatt mélyen belélegzenie, de a levegőt csak kis részenként kilélegzenie s lehetőleg nagy részét visszatartani, vagyis soha sem szabad a belélegzési izmokat tökéletesen elernyeszteni. Ez az utóbbiaknak olyan gyakorlata, a mit semmiréle tornázás nem nyújt és egyszersmind leghathatósabban tágitja a melkast.

Uszni korán lehet elkezdni, már a nyolcadik évben; kövér, nagy tüdejü és könnyü csontu gyermek még korábban, de ügyeljünk a tanításra, ne bizzuk a gyermeket durva uszómesterre, ki lélegzetvesztésig gyakoroltatja őket. A fürdő se legyen nagyon hideg, a gyermek annál többet végezhet, minél kevésbbé fázik a vízben. Tengeri víz nagyobb fajsúlyánál fogva lényegesen megkönnyíti az uszás tanulását.

A testgyakorlatok között a korcsolyázás külön állást foglal el, a mennyiben a gyermek e közben tartósan és nem nagyon nehéz ruhában van kitéve a téli hidegnek. Azonban tapasztalat szerint egészséges gyermekeknek hátrány nélkül meg lehet engedni s az a hosszú északi tél alatt megóvja frissességüket. De másként áll a dolog, ha a gyermeknek hajlandósága van *tüdő- vagy hörghurutra*. Ha ezt a korcsolyázás okozta, akkor meg kell tiltani. Ha az ilyen hurut néhány hét alatt rendszerint el is mulik, de ha gyakran ismétlődik, akkor oly változást okoz a tüdőben, hogy a gyermek e bajra hajlandóbbá válik s egész életében baja lehet vele.

Sok szülő kirándulásokra magával szokta vinni gyermekeit és nagy járó utra kényeszeri őket. E közben könnyen több történik az elégnél. Ha a gyermek egész nap a szabadban szaladgál, akkor nem erőlteti túl magát; de másként áll a dolog, ha neki szüleivel lépést tartani s velök egy bizonyos utat kell megtennie. Vasárnap esténként a közuti kocsiiban gyakran hallottam az ilyen szegény gyermek panaszkodását, a mint ülést kértek szüleiktől, hogy fáradtak, táj a lábuk, nem bírják az állást kitarítani. Erre némelyik talán azt mondja: „Semmi baj! Majd kialusszák, másnap talán még rosszul állanak lábukon s ezzel vége. Ezért azután egész nap a szabadban voltak s a járásban gyakorolták magukat.”

De nem így áll a dolog. Ilyen megeröltetésnek oly következményei vannak, melyek igen közel járnak a lázhoz: forróság, nyugtalan álm, zavaros vizelet; ez kicsinyben betegség, mely ha semmi sem jó közbe, nyomtalanul elmulik, de ha sokszor ismétlődik, nem szolgál az egészség megjavítására. Hogy mennyire hat a fejlődésre, arról nehéz tapasztalatot szerezni. A trainirozásnak néhány ilyen példája, melyeket észlelni alkalmam volt, nem szólottak mellette.

Sokszor még 15—18 éves ifjuk sem bírják meg a megeröltető járást, ekkor elhalványulnak, sőt elájulnak, a járás után hányanak stb.

Weiner Mátyás
Andrássy-ut 3. sz.

Uraim és hölgyeim! Athléták, kerékpárosok, lawn tennist játszó, evezősök, uszók és torna egyletek Önöket megfogja lepni elegáns sport-divo tezikkeim olcsó ára.

Hanem ismeretes, hogy a katonaköteles korban is korosztály szerint észrevehető különbség van a gyaloglási képesség és általában a megerőltetés elviselésének tekintetében. Ezért ne hagyjuk a fiukat idő előtt szolgálni, a mi sokszor talán tanulmányaik és jövőjük tekintetében célszerű, de egészségi szempontból hiba, melynek rossz következményei lehetnek.

A Pápai Korcsolya-egylet közgyűlése.

A pápai korcsolyázó-egylet decz. 3-án tartotta meg f. évi rendes- s egyuttal alakuló közgyűlését a városház nagytermében, Körmendy Béla egyleti elnök elnöklete alatt. Jobbára kedves hölgyeink érdeklődése mellett folyt le a közgyűlés.

Körmendy Béla elnök a tagok üdvözlése után a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv felvételére Németh Józsefet kéri fel.

Ezután következett a választmánynak elnök által szerkesztett jelentése, az egylet mult évadi működéséről, a melyből érdekesnek találjuk a következőket közölni.

Az elmult évad volt egyletünk 17-ik évadja, és hozzátehetjük, hogy a legszebb és legjobb évadok egyike. Mert habár szerény anyagi viszonyaink költséges és fényes ünnepélyek rendezését lehetővé nem tették, sem pedig a már évek óta szűknek bizonyult, igénytelen és egyszerű csarnok helyébe egy új, modern pavilonnak építését nem engedték meg, mégis büszkéu tekinthetünk vissza a lefolyt évadra, mivel oly kedvezően zárultak számadásaink, hogy ezen idény alatt majd megkétszereződött egyletünk tőke vagyona a nélkül, hogy a közönség áldozatkészségét adománygyűjtés czimén igénybe vettük volna. A „Korcsolyabál“ fényesen sikerült, mert 163 frttal szaporodott az egyleti kassza e czimen. Tagsági díj, rendes tagoknak 3 frtban, a tanuló ifjuságnak 1 frtban állapított meg, kísérőknek 1 frtos idényjegy kiadása határozottatott el. Kimondta a közgyűlés azt is, hogy az egylet az ev. ref. főgymnásium, kath. algymnásium és az áll. s. polgári leányiskola növendékei közül osztályonként 2—2 szegénysorsú, jótanulót ingyen-jegyben részesít. Jelentjük, hogy a nagytekintetű igazgatóságok meleghangu átiratokban fejezték ki e fölötti köszönetüket. Tagja volt az egyletnek 63 rendes, 265 1 frtos, és 32 ingyen-jegyves tanuló, összesen 360 tag, 60-al több, mint az előző évadban.

Pavillon-építésről a következőket mondja az elnöki jelentés. Ezen, már rég vajudó kérdés megoldását is a szűk anyagi körülményeink gátolták. Mert, ha már új csarnokot emeltet az egylet, legyen az olyan, hogy a modern követelményeknek megfeleljen. Állandó, csinos pavilonnak felépítése legalább is 1500—2000 frtba kerül, a berendezés nélkül; minthogy pedig ekkora összeggel az egylet most nem rendelkezik, csakis a jövő évben lehet kilátásunk, hogy ezen évek óta igen is óhajtott tervünket megvalósíthatjuk, Számításunk a következő; az egyletnek most már meglevő 1000 frt készpénzéhez hozzávéve az egyletünk javára a felosztott „Lövész-egylet“ által kegyesen felajánlott 300 forintot és az 1895/6

évadnak jövedelme czimén kerek összegben felvett, 300 frtot, az együttvéve 1600 frtot tenne ki. A hiányzó pár száz forint pedig gyűjtés és multságok rendezése folytán, esetleg kölcsön felvételével volna pótlendő. Hazánk ezredéves nagy ünnepét nem is ülhetné meg méltóbban egyletünk, mint hogy 1896 évben, a millenium emlékére, építteti meg új pavillonját.

A jelentést nagy örömmel vették tudomásul és a közgyűlés a választmány- s elnöknek, ugy a „Korcsolyabál“ rendező fiatalságnak, mint Kis Tivadar pénztárnoknak — a felelősség alól való felmentés megadása mellett — buzgó fáradozásaiért kifejezett elismerését és köszönetét a jegyzőkönyben megörökítette.

Elnök tisztársai nevében leköszömvén, az új tisztikar és választmány a következőleg alakult meg;

Egyhangulag megválasztattak, elnöknek: Körmendy Béla, alelnöknek: Kerényi Andor, titkárnak: Németh József, pénztárnoknak: Kis Tivadar, jégmesternek: Reguly Rezső, egyleti orvosnak: dr. Blum Róbert urak.

Választmányi tagoknak: Baron Emma, Barthalos Olga, Berger Anna, Bermüllerné Gizella, Dreihausen Mici Ferenczy Paula, Harmos Etelka, dr. Kertész Jánosné, Kiss Vilma, Pentz Mariska, Perczel Margit és Marianna. Sebestyén Juliska és Etelka, Székely Istvánné, Wittmann Olga és Unger Iza urhölgyek; Bárány Baillon József alvezredes, Barcsi József, Barthalos István, gróf Batthyányi Béla főhadnagy, dr. Fenyvessy Ferencz, Géczy Kálmán százados, Giay Károly, Imrey György százados, Pante Alajos főhadnagy, Perczel Mór hadnagy, Perczel Armand tiszthelyettes, Serényi Antal, Szegfy István főhadnagy, Székely István, Szemere Márton, Wimmer Gyula hadnagy urak.

Számvizsgálóknak: Láposzkvy Sándor, Pakrócz Kálmán, Pfeifer Ottó, Seregély Gyula és Süttő Káimán urak.

Lapunk ez évi utolsó számában tisztelettel kérjük olvasóinkat előfizetéseik megújítására és új előfizetők gyűjtésére. Különösen egyleteinkhez intézzük kérésünket, hogy lapunkat tagjaik körében terjeszszék vagy legalább egy hivatalos példányt járassanak.

Szerk.

Különfélék.

A „Magyar Athletikai Club“ e hó elsején mutatta be kaszinó- és vívóhelyiségeit a meghívott vendégeknek és clubtagoknak. Az ünnepélyre Andrassy Géza gróf elnök, ifj. Széchenyi Imre gróf és Gerenday György alelnökök nevében díszes meghívók gyűjték egybe a főváros sportbarátjait a valóban díszesen berendezett kényelmes új otthonba. — A club itt (Szentkirályi-utca 22. sz., földszint) tarthatja ezután gyűléseit, vívóóráit, itt lesznek iroda-helyiségei, olvasó- és társalgó-szobái. — Egy ily sportkaszinóra fővárosunknak égető szüksége van, és a club nemcsak tagjainak, hanem a főváros sportéletének tett nagy szolgálatot e helyiségek megnyitásával. Elismerés illeti elsősorban ezért Andrassy Géza elnököt, ki nagylelkűségével nagyban hozzájárult a terv megvalósításához. A club ügyvivő alelnöke Gerenday György pedig tevékenységének egy újabb eredményében gyönyörködhetik.

Eladó csónakház. A győri csónakázó-egylet új

Weiner Mátyás
Andrassy-ut 3. sz.

Divatáruházam különlegessége valamennyi
SPORTDIVATCIKK legutóbbi UJDONSÁGAI.

csónakházat épít és miután a régire szüksége nincsen, azt eladja. Az egyesület a városnak ajánlotta megvételre azzal az indoklással, hogy a barakkaszárnyák kiegészítéséhez célszerűen használhatná fel a csónakházat.

Az Athleta-bál rendező bizottsága a múlt héten megalakult s megválasztotta tisztikarát; elnök: Gróf Andrassy Géza; alelnökök: Dr. Gerenday György, gróf Hunyady József, Szabó Nándor; titkár: Krepelka O. Béla; pénztárnok: Paulay Viktor; ellenőr: Szilágyi Viktor; háznagy: Gábor Endre; jegyzők: Gyulay Elemér, ifj. Szurmák Rezső, Vida Lajos. A bál-bizottság minden szerdán ülészik, irodája a Magyar Athletikai Club kaszinójában van (VIII., Szentkirályi-utca 22.). A bál febr. hó 1-én lesz.

A „Budapesti (budai) tornaegyesület“ e hó 7-én este tartotta meg disztornáját attila-utcai csarnokában. Fél hét körül járhatott az idő, mikor a katona zene rázendített a Rákóczi indulóra, és a sok szép leányszem még jobban ragyogni kezdett, mikor megjelentek a „cserben“ a derék tornászok. Nem volt csoda ilyen közönség előtt szépen tornázni; hát még mikor Fejérváry miniszter daliás alakja megjelent, akkor vágták csak ki a fiuk büszkén a mellükett, úgy hogy a miniszter elégültlen mondogatta: — Jó anyag . . . Igen jó anyag. A tornászok felvonulása után Bély Mihály művezető igen sikerült szabadgyakorlatokat mutatott be pompás legénységével, majd pedig megkezdődött a szertornázás. Egyik csapat korlátton, másik nyujtón, a harmadik pedig bakon mutatta meg ügyességét és egyáltalában igen szép, tarka látványt nyújtott a műsornak ez a pontja. Miután a mintacsapat is ledolgozta a maga apróságait a rohamdeszkán, kiállították a korlátot és megkezdődött a verseny, melyben az egyesület legjobbjai vettek részt. Első lett nyolcz fiatal társa közül dr. Porteleky László, ki a verseny minden egyes pontjában a legszebb eredményt érte el. Wein Árpádnak csak a második, kis ezüst éremmel kellett megelégednie. A győzteseknek a díjat szép beszéd kíséretében dr. Fejérváry nyújtotta át, mire a tornászok az est hőseit vállra kapva vacsorához indultak és egészen a hajnali órákig éltetgették egymást és a magyar tornaügyet.

F. L.

A „Magyar Athlétikai klub“ téli viadala. A „Magyar Athlétikai klub“-nak az idei téli versenyét a szeles, rút idő miatt f. hó 8-án kis közönség nézte végig. Pedig a viadal, melyen a „Budapesti Torna klub“ és a „Budapesti III. ker. Torna és Vivőegyesület“ is részt vett egy csapatral, szépen sikerült.

Az első pont a csigafelvonulás volt mely után megkezdődött a tornázás. A tornaklubisták lovon mutatták be szokott czigánykerekeiket és szaltóikat, a többi egyesület pedig rohamdeszkán, nyujtón és alacsony lovon ügyeskedett. Miután a szereket helyrevitték, megkezdődött a tényleges verseny, melynek eredménye a következő:

I. Ökölvívás. Első dr. Porteleky László (M. A. C.) második Antonovics Lajos (M. A. C.)

II. Sikverseny (Táv. 300 m.) Első Zachár István (M. A. C.)

III. Rudmagasugrás. Első Donhoffer Szilárd, (M. A. C.) második Szógy Béla (B. T. C.)

IV. Gátverseny. Igen szépen győzött két társa ellenében Szokoly Alajos (M. A. C.)

V. Birokverseny. Főgyőztes Zlinszky István, kivüle érmekeket kaptak még Antonovics Lajos, Bäcker Zoltán a „M. A. C.“ tagjai és Pesky János, Bauer Rezső, a „B. T. C.“ kiküldöttjei.

Az athletika tanulására nyujt módot a M. Athletikai Club utóbbi választmányi gyűlésének azon határozata, mely pár tornatanár jelöltnék megengedi, hogy a club által szerződtelett angol mestertől H. Perrytól az athletika tanítását és üzését tanulhassák. Valóban ez a legűdvösebb mód arra nézve, hogy az egyoldalú tornász képességüket kiegészíthessék tornatanár jelölteink. Ennek nagy jelentősége lesz, mert az így képzett tornatanárok a szabadtéri gyakorlatoknak igazi apostolai lehetnek. — Hogy a csak angolul tudó mester oktatása lehetővé váljék, a Sport-Világ sok nyelvet beszélő szerkesztője dr. Füzesséry Árpád volt olyan szives a tolmács szerepére vállalkozni. — Már eddig is sok hibás szokást kűszöbölt ki gyakorlataikból a mester és a helyes indulást a szorítást nagyon szép eredménnyel gyakoroltatta be.

Normalis tornaterem. F. hó 2-án a N. Tornaegyesület gyűléstermében Oheroly János, Maurer János, dr. Ottó József és Porzsolt Jenő a végből jöttek egybe, hogy a miniszterium felszólítására egy normalis tornaterem tervet állapítsák meg. Hosszu eszmecsere után a főbb kérdéseket megállapították és ezeket jegyzőkönyvbe foglalva fogják a miniszteriumnak beadni. Az épület rajzait Alpár Ignác fogja készíteni.

Az egyesület tanügyi kongressusnak a testi nevelés és iskolai közegészségre vonatkozó tételei a következők:

1. Mik képezik és mily terjedelemben a testi nevelés anyagát a különböző fokú és nemű iskolákban. Ajánlja a Magyarországi Tornatanítók Egyesülete. Előadó Szedlacssek Lajos tanár, Budapesten III. ker. polg. iskola.
2. Kik vezessék az ifjuság testi nevelését, önálló tornatanárok vagy oly rendes tanárok, kik mellék-tárgyként tanítják a tornát? Ajánlja a Magyarországi Tornatanítók Egyesülete. Előadó Kovách Rezső fővárosi polg. iskolai tanár (III. ker. Lajos-utca 130. sz.) Horváth Lajos Kassán.

3. A tornatanár egészségének megóvása. Ajánlja a Magyarországi Tornatanítók Egyesülete. Előadók dr. Vajda Emil főreáliskolai tanár Székelyudvarhelyen, Dobóczy Lajos tanár Privigyén.

4. Melyek a versenyekkel járó káros hatások? Ajánlja a Magyarországi Tornatanítók Egyesülete. Előadók Nagy Sándor tornatanár Aradon és Maurer János művezető.

5. Kellenek-e tornafelügyelők és mi lehetne azok hatásköre. Ajánlja a Magyarországi Tornatanítók Egyesülete. Előadó Hádik Richard tanár, Lőcse, kir. kath. gimnázium.

6. A torna viszonya a hadsereghez. Ajánlja a Magyarországi Tornatanítók Egyesülete. Előadó Andor Ti-vadar gimn. tanár Miskolczon.

7. A testi nevelés. Ajánlja Porzsolt Kálmán a Fővárosi Lapok szerkesztője.

Weiner Mátyás
Andrassy-ut 3. sz.

Sviterrék, selyem verseny-dress, kalapok, sportsípkak, fehérneműek, sport-czipők, esőköpenyek, lawn tennis öltönyök és keztyük urak és hölgyek részére.

8. A turistaság kivatása és célja. Mily tevékenységet fejtsen ki különösen a Magyar Tourista Egyesület Tanitói Osztálya s mily eszközökkel érheti el a legjobb sikert? Ajánlja a Magyar Tourista Egyesület Tanitói Osztálya.

Szobrot Esterháznak czímmel a M. A. C. utolsó száma megleghangu czikket hoz, melyben a magyar testgyakorlat legnagyobb alakjának kőbefelegasztását inditványozza. Itt közöljük a czikk utolsó sorait, örömmel üdvözlélvén a hálás eszmét és bizton remélvén, hogy hamar megvalósul: Örökítsük meg tehát közöttünk Esterházy emléket szoborban, hogy lelke is velünk maradjon! A legkevesebb, a mit áldott nevéért tehetünk, hogy fényes új helyiségeinkbe oda állítjuk jóságos arcának kőben visszatükrölt vonásait. Ha mindegyikünk nagyon keveset ad is a nemes célra, máris elég gyűl össze ahhoz, hogy az eszme testet öltson. Kérlek, vedd fel illetékes helyen mihamarabb az eszmét, hogy a klub kormányzata adományokat gyűjtson Esterházy szobrára. Bármily csekélyek legyenek az adományok, de mindenki járjon hozzá önként, s ha ez megtörténik, eleget tettünk legalább részben a hála kötelességének is!

A Torontáli Athletikai Club vivó-versenyét ma tartja Nagy-Becskeken. A versenyt a clubtagokból és katonatisztekéből alakult végrehajtóbizottság által a M. A. C. vivási szabályzata után készített tervezet szerint rendezik. A verseny küzdelemből és akadémiából áll. A győztesek oklevelet, tiszteletdíjakat, ezüst- és aranyérmeket kapnak. A vivó-versenyre hivatalos Torontálmegye és Pancsova város területén lakó minden gentleman-amateur vivó- magyar állampolgár, továbbá a megye területén levő cs. és kir. közös hadsereg, a mi kir. honvédség és csendőrség tisztjei. Mint értesülünk a versenyre sok nevezés érkezett.

A „Gyöngyösi Korcsolyázó Egylet“ f. hó 5-én tartotta meg rendes évi közgyűlését az egyleti tagok élénk érdeklődése mellett. — Elnökké: Dudás Adolf; alelnökké: Honisz Imre; titkárrá: Fehér Bertalan; pénztarossá: Rosenfeld Emil; rendezővé: Pásztor József; választmányi tagokká: Balás Ignátné, dr. Schönfeld Mórné, Bogdán Sándor, Galamb János, Harák Kolos, Kozmáry Dezső, Makra Géza, Rezutsek János, Rosz Jakáb és Apáthy Mihály választottak meg.

A Vasvármegyei Sport-Egylet mint a Vasvármegye írja, f. hó 2-án délután választmányi ülést tartott. Az igazgatói választmány tagjai ezuttal majdnem teljes számban gyűltek össze. Az ülés legfőbb pontját a Bárdossy Jenő dr. miniszteri osztálytanácsos eltávoztása folytán megürült elnöki állásnak betöltése képezte. Az elnököl Viola Ödön dr. h. elnök az egyleti tagok általános véleményének kifejezést adandó, ajánlotta, hogy az igazgatókban is jelentőséggel bíró tisztségre Laky Kristóf dr. cs. és kir. kamarás, kir. kuriai bírót a szombathelyi törvényszék elnökét jelölje ki. Az igazgató választmány nagy lelkesedéssel fogadta az inditványt s a maga kebeléből egy bizottságot, — a klubok einökeit dr. Viola Ödön, dr. Németh Gyula, Udvary Ferencz, dr. Huszár Pál, Zrinyi József és dr. Korchmáros Kálmánt — küldte ki, hogy Laky Kristótot ezen állás elfogadására felkérje. Mint értesülünk ő méltósága ezen tisztelet, melyet az egylet ez ideig a lelépett Bárdossy Jenő érdemeire való tekintettel nem töltött be, — el fogja fogadni, s így Szom-

bathely megmarad a magyar sport méltó emporiumának. E választmányi ülése új tagokul Szabó Jenő kir. aljárásbíró, dr. Szabó László ügyvéd, Pápay István titkár, Klimkó László (Budapest) és Russ József (Budapest) joghallgatók vétettek fel. Végül az ülés több fontos gazdasági ügyet intézett el.

A „Györi Csónakázó Egylet“ szomorodott szívvél jelenti, hogy derék szeretett tagja Ruby Miroslár főrcáliskolai tanár, az egylet páratlan pénztárosa, a györi ifjusági regatta megalapítója és elnöke rövid szenvedés után meghalt. — Boldogult a csónakázó sport felvirágoztatása körül elévülhetetlen érdemeket szerzett.

A tordai korcsolyázó egylet választmánya dr. Damokos Andor elnökletével — gyűlést tartott e hó 1-én. Feihatalmazta a választmány az elnökséget, hogy addig is míg a közgyölés meglesz intézkedjék jó belátása szerint a korcsolyapálya rendbeállításáról, kösse meg a szerződést a jégmunkásokkal. az estéli korcsolyázásra gondoskodjék világításról, iver kibocsátásával gyűjtson tagokat stb. — Örömmel vette tudomásul a választmány, hogy az elnökség nagy buzgalommal igyekszik már jó előre programmpontokst készíteni, hogy a télen változatos és nemes időtöltést szerezzen az egylet tagjainak. Tervbe van véve ugyanis a jégen egy-két jég-verseny, s a szalonban hangverseny és műkedvelői előadás. Ugy gondoljuk, e télen megsokszorozódik az egylet tagjainak száma, mi az egyletre is de a sportüző közönségre is egyen-egyen jótékony hatással lesz.

A—k.

A szegzárdi korcsolya-egylet már megtette a szükséges előintézkedéseket arra nézve, hogy a közeledő hideg alkalmával a sport eme hasznos és szép nemét az egyleti tagok kényelemmel használhassák.

Nemzetközi sportkiállítás Innsbruckban. A jövő év nyarán Innsbruckban nagy nemzetközi kiállítást rendeznek, melyben a testi nevelésre és sportra vonatkozó dolgokat fogják az érdeklődőknek bemutatni. Az osztrák kormány dr. Thaa György lovagot küldte kormánybiztosul a kiállításra. A kereskedelmi miniszterium pedig díjakra nagyobb összeget szavazott meg és felszólította az osztrák sportférfiakat, hogy hassanak oda, hogy a kiállítás részükről minél fényesebben sikerüljön.

Szerkesztői üzenetek.

S. I. M.-Sziget. Becses soraira lapunk közelebbi száma igyekezni fog válaszolni. Bármely szakunkba vágó czikket örömmel közölünk. — **L. J. Bpest.** Az összes jelentkezettek bejelentését elfogadtuk; közelebről ismertetni fogjuk a tárgyakat. — **Torontáli A. C.** Becses soraikat csak múlt számunk zártakor kaptuk. Kérjük szíves tudósításukat a versenyről. — **L. R. Gyula.** Érdekes cikkéért fogadjuk szíves köszönetünket.

X. Klósz György fényképezeti műintézet Budapest V. Kossuth Lajos-utca 18. sz. I. emeleten. Telefon állomás. Elvállal mindennemű fényképi felvételeket, többszörösítéseket gépekről, ipar-, mű-, és tanítárgyakról sat. Photolithographia, czinkographia, fénynyomat, autographiai, fénymásolat.

A sport közönség figyelmét felhívjuk *Weiner Mátyás* mai hirdetésére.

!!!Szobatorna!!! SZÜLŐK FIGYELMÉBE.

Nincsen többé gyenge gyermek.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy az általam feltalált és Magyarország egy Ausztria részére kizárólagos szabadalommal ellátott kítúnének bizonyult „szobatorna“ készülék mely itt az ábrán látható, nálunk megszerezhető.

A testet, a szervezetet erősíteni kell, tehát mulhatlanul szükséges, hogy az edzéshez már a zsenge gyermekkorban hozzá lássunk.

Készülékem az összes előnyöket — melyeket tornázás által elérhetni — magában egyesíti, és pedig azért mert a karok és lábak jönnek működésbe, az ezekkel összeköttetésben levő izmok — melyek az egész testet behálózzák — munkába vannak, s így az egész testre valamint ennek előnyös fejlődésére hatnak.

Ne méltóztassanak kiváló készülékünket a köteleken függő torna-eszközökkel összehasonlítani, hiszen azok egy magukban nem is fele-

nek meg a czélnak.

Hivatkozom több szaktekintélyre, magára orvosi bizonyítványokra, úgy hogy azt mondhatom, e „Szobatorna“ készülékünk nem csak a leegkötőbb a mi e téren előállítottat, hanem hogy tökéletes is.

A megrendeléseket kérem **Meskó Ernő betéti társaság** címén **Baross-utca 52. szám** alá intézni a hol is a készülék felállítva megtekinthető, vagy pedig csak előjegyeztetni, mert a tömeges megrendelések miatt csakis az előjegyzés napjától számított 14 nap alatt történhetik a szállítás.

2-24

Meskó Ernő betéti társaság.

Hirdetések és nyiltterek

felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest, VIII. ker., József-körút 5 szám.

Alapított 1864-ben.

Pacholek Károly

Első magyar

oldalfegyver-, sarkantyú- és vivő-
fölszerelési gyár

VIII., Balassa-utca 5.

Gyári raktár:

IV., Koronaherczeg-utca 10.

A cs. és kir. hadsereg, valamint a m. kir. honvédség tisztai és legénységi kardjainak és vivőszereinek szállítója.

Ajánlja gyárának kítúnő készítményeit:

kardok, török, vivőkeztük, fej- és testvédek. Valódi francia és olasz kardok és vivőtörök.

7-7

Árjegyzék bérmentve ingyen. | Javítások jutányosan.

A nagyérdemű sport urak figyelmébe!

Ajánlom valódi amerikai rugalmas és angol aczélrugó sérvkötőimet. Mindennemű betegápolási cikket a legjutányosabb áron szállítok.

Keztyű-, sérvkötő- és gummi-áru-gyár

LADÁNYI ISTVÁN
BUDAPEST,

VIII. kerület, Kerepesi-ut 53. sz.
a „Me topole“ szállodával szemben. 10-12

GRÖF VAY LAJOS

4-10

egyetemi vivómester

vivótermeiben

Zöldfa-utca 14. sz. I. em. és Zöldfa-utca 20. sz. I. em.

(néhai Keresztessy József vivóterme).

Az oktatások már megkezdődtek. Beiratkozhatni bármikor. — Karddal a Keresztessy-rendszer, törrel a francia Friesier-rendszer szerint történik az oktatás.

Egyetemi hallgatók féldíj mellett,

Nők számára külön tör-tanfolyam zártkörű, összekötve amerikai buzogány-gyakorlatokkal. A női tanfolyamot Vay Lajos grófné személyesen vezeti.

ATTILA KERÉKPÁROK

BUDAPEST,

József-körút 36. szám.

Az Attila kerékpárok az összes gyártmányok élén állanak kítúnő anyaguk szolid munkájuk és tartó ereőségüknél fogva. — A gépészeti ipar remeke minden egyes Attila kerékpár.

200 □ mt. nagyságu villanyval világított velocipéd-pálya áll ugyanazon házban a tanulóknak rendelkezésükre szakszerű tanítással.

Kretzschmar E. és Társa.

Gyári raktár:

Gyár: 10-10

József-körút 36.

D r e s d a.